

Wychodzi codziennie o godzinie 4. popołudniu,
z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi:

W MIEJSKU kwartalnie 4 złr 0 ct.
miesięcznie 1 „ 50 ct.

Z przesyłką pocztową:

miesięcznie w kraju 2 złr. — ct.
w Monarchii austro-węgierskiej 2 „ — ct.

do Prus i Niemiec 2 „ — ct.
do Francji 2 „ — ct.
do Belgii i Szwajcarii po 7 złr.

Włosz, Turcji i krajów Nadd. 50 ct.
Serbii 50 ct.

Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

Od Administracji

„Gazety Narodowej“

Przedpłata wynosi:

we Lwowie:

rocznie 18 złr.

półrocznie 9 „

kwartalnie 4 złr. 50 ct.

miesięcznie 1 złr. 50 ct.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

rocznie 24 złr.

półrocznie 12 „

kwartalnie 6 złr.

miesięcznie 2 złr.

Cena przedpłaty poza granicami Monarchii Austro-Węgierskiej jest umieszczona w nagłówku *Gazety Narodowej*.

Na rzecz pogorzelców Stryla wydało lwowskie Kolo literacko-artystyczne znakomitą pod każdym względem książkę zbiorową w dwóch nakładach. Cena egzemplarza obecnego wynosi 2 złr. 70 ct., a drugiego wydania 1 złr. 70 ct. wraz z przesyłką pocztową. Administracja *Gazety Narodowej* przyjmuje prenumeratę na to dzieło i prosi o dołączenie powyższej kwoty do prenumeraty *Gazety*.

Lwów d. 1. września.

Pod napisem „Umiarkowanie i wyrozumiałość“ podaje *Politik* godny uwagi artykuł w sprawie moskalskich obywateli w pewnej części dziennikarstwa czeskiego z powodu ostatnich wypadków bułgarskich. *Politik* wskazuje, że jeśli w państwie niemieckim tak jednolite, mogła opinia co do tych wypadków rozpaść się na dwa obozy, to czemuż nie mogło to samo zdarzyć się w państwie różnolitem? *Politik* nie dba o to, co piszą organa centralistyczne i *Pester Lloyd*, ale chodzi jej o to, co mówią parlamentarni sprzymierzeńcy Czechów... Czesi wcale nie są jak na huśtawie owacje Polaków dla ks. Battenberga, i owszem umiemy cenić uczucia, z których te demonstracyjne manifestacje pochodzą... „Wszelako szanując uczucia innych, możemy też prosić o trochę względów dla uczuć naszych.“

„Zwracamy się z tą prośbą zwłaszcza do owej części dziennikarstwa polskiego, która biorąc asumpt z pewnych publicystycznych głosów czeskich — w zbytnim pośpiechu i bez potrzeby — wypowiadała narodowi czeskiemu sojuszy polityczny ze strony Polaków. Nasze najgłębsze przekonanie, że dla naszej monarchii starcie z Rosją byłoby katastrofą, nie przeszkadza nam wcale, zostawiać w najprzejrzystej komitety z Polakami. Co się zaś dotyczy naszych uczuć dla współplemiennych nam Polaków, te nie mogły się zmanifestować mniej samolubnie i świętniej, jak w owej pamiętnej mowie dr. Riegera podczas wystawy etnograficznej w Moskwie, w której wystąpił wobec Rosji jako obrońca sprawy polskiej. Od owego czasu uczucia naszego narodu dla Polaków nie zmieniły się, i otwarcie byśmy pragnęli, aby się nam wszędzie i równie szczerze odzwierciedlały.“

„A więc precz z nieporozumieniami i kłótniami z powodu tego lub owego zapatrywania żywego, może być rozważone wypowiedziane, ale wzajemna wyrozumiałość i umiarkowanie, zwłaszcza w sprawach, na które wpływają bezpośredniego wywierciać nie mogą ludy i stronnictwa. Posadać nas o ekstrawagancje na polu polityki zagranicznej, byłoby zarówno niesłusznym jak i bez racji. Kiedy przed laty na pogłoskę o rzekomej podróży cara do Austrii pewien dziennik nasz dopuścił się takiej ekstrawagancji, całe Czechy śmiechem wybuchły. Polityczna dojrzałość narodu naszego jest rekojmia, że podobny los czeka na tem polu każdą tego rodzaju próbę.“

BAKARAT.

POWIEŚĆ
HEKTORA MALOT.

Z francuskiego przełożył

A. Kleczewski.

(Ciąg dalszy).

Mama, zacietucha konserwatystka, pozostała przy dawnych tradycjach, tak pod względem ubioru jak i przekonaniach: w lecie nosiła suknie tybetowe, wyrabiane w Rouen; zimową porą, sukienki, wyrobu miejscowego; czarne jej czepki garnirowane zawsze były koronką według mody z r. 1840, ostatnie, którą uwzględniła w swym życiu — a samo z siebie wynika, że w kwestjach politycznych żądała miarę, pogodzić się nie mogła z dzisiejszymi ultraliberalnymi kierunkami.

W każdą tę sobotę Adeline musiała przeprowadzić z nią prawdziwą dyskusję, gdyż Mama całym dniami przesiadywała w swoim fotelu na kółkach, odczytywała o d o z całą gazetą urzędową, nie pomijając najdrobniejszych szczegółów, a rozprawy w Izbie lepiej jej były znane, aniżeli jednemu z deputowanych. Kiedy jej syn głośno zabierał, zbijając gorąco zarzuty jego przeciwników, oburzając się do najwyższego stopnia, że cała Izba nie podzielała jednomyślnie wygłaszanych przez niego zasad. W jednym tylko punkcie czuła żal do Konstantego, a to, że nigdy kwestyj religijnych nie stawiał ponad politykę. Jakąż to boleść była dla niej, że w sprawach tak ważnych nie odzywał się nigdy w jej du-

Gazeta Narodowa już w numerze wtorkowym oświadczyła, że niema nieporozumienia między Polakami a Czechami z powodu tej sprawy. W naszym przymierzu politycznym z Czechami głównym dla nas czynnikiem jest klub czeski, a *Hlas*, organ tego klubu, a więc organ widomych i przez naród czeski uznanych urzędowych jego reprezentantów postąpił w bieżącej sprawie bułgarskiej według wskazań najszybszego pojęcia idei narodowościowej i słownictwa. Co zaś inne organa czeskie popisały, wytumaczył antygonizmem Czechów do Niemców, którego wina całkiem na Niemców spada. Na każdy jednak sposób wspomniany powyżej artykuł *Politiki* jest na czasie — wszelako trudno sobie zataić, że wobec innych stronnictw i czynników tak Przedlitawii jak Węgier głosy *Nar. Listów* i *Politiki* niesłuchanie utrudniły pozycję polityczną Czechów, a zatem i naszą jako ich sprzymierzeńców.

Wiener Allg. Ztg. donosi, że państwowa ustawa o wykonywaniu rybactwa okazała się o tyle niedostateczną, że brak w niej określenia praw co do połowu ryb. Z tego powodu pracują w ministerjum rolnictwa nad nowellą do ustawy, która będzie jeszcze w toku przyszłej sesji rajchsratowej wniesiona. Nam się zdaje, że pomysł ten wejdzie w kolizję z prawami autonomii krajowej.

Nie mamy jeszcze wiadomości, czy książkę bułgarską uda się z Tirmowa do Sofii wprost czy na Filipopol (brat jego ks. Ludwik ze Szwistowa powrócił do Niemiec). To jest rzecz pewną, że księcia wszędzie naród przyjmuje z najwyższym zapalem, że podwójna rejeńca ustala i książkę całą władzę posiada w swoim ręku, a po kółku nigdzie nie został zakłócony. Jeżeli więc mocarstwa w ogóle lub które z nich przed 21. sierpnia nie miało powodu do interweniowania w Bułgari, nie ma go i obecnie. Takie jest powszechne zdanie, — tylko nastrazone wiadomym artykułem *Nordd. Allg. Ztg.* wiedeński dziennik półroczny znowu poczynają zapytywać, czyby nie lepiej było, aby ks. Aleksander, przywrócić porządek sam abdykował.

Tymczasem donoszą do *Nowej Pressy* z Darmstadt, że ojciec księcia, ks. Aleksander heski miał powiedzieć do pewnej wyższej osobistości wojskowej: „Rozsadek i spokojna rozważa nakazywałyby wprowadzić memu synowi nie powracać do Bułgarii, ale prawa honoru i jego obowiązek, jako księcia i żołnierza, nakazują mu nie wdzygać się przed żadnym niebezpieczeństwem, jakie go w Bułgarii spotkać może, a nawet własne swe życie położyć na kartę. Uważam mego syna za człowieka straconego, a mimo to sam mu radzę, aby poszedł tam, dokąd go powołuje jego obowiązek.“

Pester Lloyd upatruje w artykule *N. A. Ztg.* wskazówkę, że Bismark pozostawia sprawę bułgarską porozumieniu się Austrii z Rosją. Zrazem też donosi, że natrafiono na ślady ogromnego spisku panslawistycznego, obejmującego Macedonię, Rumelię, Bułgarię, Serbię i nawet Rumunię, którego mocarstwa, a zwłaszcza Austro-Węgry przeoczyć nie mogą.

Obiega pogłoska, zdaje się bezzasadna, o aresztowaniu Karawelowa, gdyż miało się okazać, że nie był tak wiernym jak sądzono.

Wczoraj miał Muktarów na czele wojska rumelijskiego wkroczyć do Sofii; ludność przyjęła go z zapalem. Mają tam być ciągle aresztowania.

Na naradzie ministrów w Ruszczuku, jak słychać, przemawiał Radosławów za natychmiastowym straceniem sprzymierzeńców. Naczewicz był za łagodniejszym postępowaniem. Książę przychylił się do zdania Naczewicza, wskutek czego Radosławów miał złożyć prezydium ministerstwa. W całej Bułgarii zresztą miał zostać ogłoszony stan oblężenia.

Z Berlina donoszą do *Nowej Pressy*, że ks. Aleksander, który jest generał-majorem *a la suite* w armii niemieckiej, powinien być teraz awansowany na generał-lejtnanta. Dano mu jednak z Berlina poufne do zrozumienia, że imię jego będzie wykreślone z nowej listy armii niemieckiej, ponieważ panujący nie będą już w jej wy-

kazach zapisywani. Widocznie atoli jest to tylko akt względów Niemiec dla Rosji.

Ks. Aleksander miał teraz pozyskać przychylność cesarza Wilhelma. Urzędowe dzienniki saskie piszą o rewolucji jako o sprawie opryszków i wysoko wynoszą ks. Aleksandra. Nie tylko cały naród niemiecki, ale i wszystkie księżne niemieckie mówią o nim z entuzjazmem.

Donoszą z Bukaresztu, że w chwili, kiedy ks. Aleksander opuszczał dworzec kolejowy w Bukareszcie, przybyli na ów dworzec kolejowy z Wierciowury pewien agent rosyjski i bułgarski prokurator trybunału kasacyjnego, którzy należeli do spisku przeciw księciu. Policja wezwała obu tych panów, aby dworzec kolejowy w tej chwili opuścili.

W Ruszczuku jak wszyscy konsulowie, tak i rosyjski wystąpił w pełnej gali; książę i jego rekę uścisnął.

Do *Wiener Allg. Ztg.* donoszą z Francusku: Kalnoky nie zdaje się już zapewne w tym roku z Giersem. Giers oświadczył, że Rosja nie pragnie okupacji Bułgarii, dopóki panuje tam porządek i pokój; że jednak pozycja Rosji byłaby bardzo delikatną i krytyczną, gdyby książę chciał spiskować ukarać śmiercią.

Jak słychać, Giers oświadczył, że jeszcze raz się zjedzie z Bismarkiem. Według ostatnich doniesień, Giers został wezwany, aby corychlej wracał do Petersburga.

Wiedeński korespondent berliński *Tageblatt* miał w Francusku badanie trzykwadransowe rozmowę z Giersem, z której podaje następujące szczegóły: Hr. Kalnoky nie zdaje się prawdopodobnie w tym roku z Giersem, tak przynajmniej sądzi o tem ten ostatni. Giers odepchnął we czwartek albo w piątek z Francusku. Udał się tam przez Berlin, gdzie jeszcze raz będzie konferował z ks. Bismarkiem. W Francusku badanie nie powzięto żadnych stanowczych uchwał co do Bułgarii, ponieważ nie wiadomo jeszcze, czy ks. Aleksander zdecydował się do powrotu i czego należy się jeszcze spodziewać. Giers oświadczył między innymi: Rosja nie pragnie okupacji Bułgarii, jak długo panuje tam porządek i spokój, natomiast znalazłaby się Rosja w nader krytycznym położeniu, gdyby książę ukarał śmiercią sprzymierzonego. Krok taki go nie mogłaby już Rosja pominąć milczeniem. Giers gani postępowanie księcia i Anglii, która używa każdego jako narzędzie przeciw Rosji. Najdobitniej zaznaczył Giers, że ks. Aleksander nie odebrał we Lwowie żadnej depechy z Francusku, któryby mu doradzał powrót do Bułgarii. Także i ks. Bismark nie wystąpił z taką radą. W końcu podniósł Giers kilkakrotnie serdeczność stosunków pomiędzy Rosją a Niemcami i Austrią, i wyraził nadzieję utrzymania pokoju.

Wszystkie prawie mocarstwa odpowiadały już wprawdzie na okólnik Porty w sprawie ostatnich wypadków bułgarskich, z tem wszystkimi jednakże niewiele wiedział się Port z tych odpowiedzi, których treść ma być po największej części tylko pokwitowaniem z odebrania okólnika. Tak przynajmniej twierdzi „Biuro Reutersa“. Jedynym rzędem, który miał się wyrazić bardziej szczegółowo, ma być rząd włoski. Rząd ten ma uznawać prawo Porty do protestowania przeciw buntowniczej detronizacji księcia Aleksandra, i ma wyrażać gotowość do wejścia w układy w tej sprawie z innymi mocarstwami. Zdaje się że wszystkiego, że nie tylko w Konstantynopolu, ale nigdzie nie powzięto stanowczych postanowień co do Bułgarii.

Widocznie że bułgarska kontrewolucja pociągnęła szczył dyplomacji, i ztąd to pochodzi niepewność i chwiejność urzędów, którzy nie wiedzą dziś co dalej począć.

W sprawach kościelnych w Wielkopolsce, pisze korespondent berliński do *Deutschen Post*:

„*Kölnische Zeitung* nie poprzestaje się nami zajmować. Widocznie: „on revient toujours a ses

powrotem do domu musiał wdawać się w dysputę polityczną. On szukał tu serdecznego przyjęcia, czuł go o cisku tony i córki, pofunął z nim pogawędki, do której przetrząsnął cały tydzień; wskutek czego niejednokrotnie się zdarzało, że kiedy matka wywołała swoje rozprawy bez końca, nie szedł dla podziału na pomien, on zapomniał o czem była mowa i w rozmowie odpowiadał tylko: „Tak, mamo; nie, mamo; niezawodnie, mamo ma słusność; to nie naga wątpliwość“ i t. p.

Przed laty dwudziestu, kiedy powrócił z Niemiec, z zupełną obojętnością zgodził się na małżeństwo z panną wybraną mu przez ojca; ale cały ten przeciąg czasu upłynął obojętnością i przeko-

nał, że w końcu, kiedy matka wywołała swoje rozprawy bez końca, nie szedł dla podziału na pomien, on zapomniał o czem była mowa i w rozmowie odpowiadał tylko: „Tak, mamo; nie, mamo; niezawodnie, mamo ma słusność; to nie naga wątpliwość“ i t. p.

Przed laty dwudziestu, kiedy powrócił z Niemiec, z zupełną obojętnością zgodził się na małżeństwo z panną wybraną mu przez ojca; ale cały ten przeciąg czasu upłynął obojętnością i przeko-

nał, że w końcu, kiedy matka wywołała swoje rozprawy bez końca, nie szedł dla podziału na pomien, on zapomniał o czem była mowa i w rozmowie odpowiadał tylko: „Tak, mamo; nie, mamo; niezawodnie, mamo ma słusność; to nie naga wątpliwość“ i t. p.

Przed laty dwudziestu, kiedy powrócił z Niemiec, z zupełną obojętnością zgodził się na małżeństwo z panną wybraną mu przez ojca; ale cały ten przeciąg czasu upłynął obojętnością i przeko-

premiers amours“. W pewnej korespondencji z Poznania piszą do niej, że o otwarciu duchownego seminarjum w Poznaniu jeszcze na teraz mowy być nie może. Znałe są te korespondencje *Köln. Ztg.* z Poznania; wywróżyły one wszystko, co przeciw nam przedsięwzięto, więc nie mamy powodu do wątplenia w prawdziwości wyroczni koloński-poznańskiej. Wina, że seminarjum jeszcze otworzone być nie może, ma być nie kto inny, jak sam najprzew. arcybiskup poznański-gnieźnieński, dla tego że się ota- cza duchowymi polskimi. Mianowicie niepokoi *Köln. Ztg.* ks. prałat Likowski. Dopóki więc arcybiskup poznański-gnieźnieński nie otoczy się sprowadzonymi ze Szwabii duchowymi, spodziewać się zwrotu w kościelno-politycznych sprawach, według korespondenta tego, nie można. Zle to widoki, bo nie przypuszczamy, by najprzew. książę arcybiskup otoczył się miał ludźmi w rodzaju „Moritza i Sally Gumbinner“ ze składu kierowników *Köln. Ztg.*

Drugi artykuł tegoż pisma proponuje, by prowincję poznańską podzielono tak, iżby część północną przyłączono do Prus, a z południowej wraz z dolnym Śląskiem utworzono nową prowincję. Naturalnie występuje artykuł ten przeciw udzieleniu polskim częściom tychże nowych prowincji ogólnej powiatowej ordynacji, żąda on nawet dla nich „drakonicznych i reakcyjnych środków“, bo mniema, że wszystka robota i wszystkie pieniądze na nie się nie dadzą, jeśli polska ludność pozostanie jak dotąd w swych prawach.

Polityczne ograniczenia, tak woła w swem uienieniu szowinista nad Renem lub może nad Sprewą albo Wartą, byłyby dla tych części konieczne wobec zachwalej i nieograniczonej zarozumiałości miejscowych pism polskich.

Oddawna na oś więcej bezczelnego i bezwstydnego nie zdobyła się *Köln. Ztg.* Zresztą myli się sądząc, jakoby politycznymi ograniczeniami można usunąć mniejsze dzienniki polskie. Ziemia ma dosyć miejsca, by można na niej założyć drukarnie polskie, o czem najwięcej wiedzieć muszą sami Niemcy, których tyle niepokoją niektóre za granicą wychodzące dzienniki niemieckie. Można by np. do tego użyć te niejsze, gdzie dawniej na pograniczu rosyjskiem stały fabryki niemieckie. Czy o tem *Köln. Ztg.* pomyślała?

Izby belgijskie zbiorą się na przyszły tydzień, a król utworzy je nową tronową. Z Brukseli donoszą, że w inauguracyjnej mowie królewskiej nie będzie wprawdzie

ustępu, odnoszącego się do powszechnego głosowania, spodziewać się jednakże należy pewnych wniosków do ustaw, mających na celu polepszenie położenia robotników, a może także udzielenie amnestji skazanym za ostatnie krwawe rozuchy.

W Holandji krąży znowu niepokojące wieści o stanie zdrowia króla Wilhelma III.

Dziennik francuski *Defense*, donosi z Rzymu, że po przyjęciu propozycji rządu francuskiego postanowił papież wystać do Chin delegata z tymczasową misją, aby tenże w porozumieniu z rządem chińskim i francuskim reprezentantem zbadał i ułożył warunki ustanowienia w swoim czasie stałego reprezentanta stolicy Apostolskiej w Chinach. Delegatem tym ma być magr. Agliardi.

Konserwatywni członkowie Izby francuskiej dają wszelkimi siłami do połączenia się i zjednoczenia, dotąd jednakże nie doprowadziła swoich zamiarów do skutku.

Republikanie żądają rzeczywistych koncesyj od monarchistów, ci zaś zbywają pierwszych czemi słowami a natomiast żądają, aby republikanie zrzekli się wszelkich dotychczasowych nabytków. Oświadczył to niedawno zupełnie otwarcie deputowany monarchistyczny p. Deberly. Żąda on zniesienia przymusu szkolnego, żąda zrządzenia się rządu prawa wybierania swych urzędników

dał mniej lub więcej stosownie na pytania matki, a oazy jego przenosiły się kolejno na dwie te istoty, najmilsze mu na świecie. Jeśli żonę kochał serdecznie, to córkę uwielbiał, i nierazko się zdawało, że nagle kładł na stół nóż i widelec, aby nacylił się do swej pieszczoszki i przytulił ją do siebie, szepejąc pół głosem:

— I cóż, Berto, kontenta jesteś, żem przyjechał?

Spoglądał na nią i przypatrywał się z uśmiechem pełnego zadowolenia, dumny pięknością swej jedynaczki: w jego oczach nie było piękniejszej istoty na świecie. Berta rozpoczęła zaledwie rok ośmnasty, miała jasne jedwabiste włosy, jakich u żadnej innej kobiety nie widział, pięć niezrównanej delikatności, spojrzenie przenikające do głębi duszy, a przymiot był tak do- brą, tak łagodną, tak chwytającą za serce!

Żeby nie wzbudzać zazdrości, znajdował zawsze kilka słów łezliwych dla małej Leonci, która po osieroceniu zamieszkała w wujostwa i uczyła się w domu, gdyż z powodu nader delikatnego zdrowia nie można jej było umieścić w klasztorze panien Wyzitek w Rouen, gdzie tradycyjnie kształciły się wszystkie dziewczęta z rodu Adelinów.

Obiad-kolacja ciągnął się zwykle długo; kiedy wstawano od stołu, była już późna godzina; Adeline przesuwała fotel matki do jej pokoju, tuż obok salonu; całował Bertę i Leonie, które odchodziły do siebie, a potem szedł z żoną do kantoru, na poważną o interesach rozmowę, która bardzo często do późnej przeciągała się nocy.

Mieli tu pod ręką książki, korespondencje, próbki towarów i mogli swobodnie porozumie- wać się co do kwestyj, których listownie nie da- ło się w ciągu tygodnia załatwić. Żona zdawała mu sprawozdanie z tego co zrobiła i jakie ma

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują:

We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar.“ ulica Kopernika liczbą 5. — Ogłoszenia w Paryżu przyjmuje wydział dla „Gazety Nar.“ agencja pana Adama, Rue Clément 4, Paris; w Wiedniu Otto Maass, (Haasenstein & Vogler) nr. 10. Walschgasse, A. Oppel, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukes, I. Riemergasse 13. Rudolf Maass, Seilerstrasse nr. 2, Henryk Schalek, I. Wollzeile 11, Manry Stern, Wollzeile 22; G. L. Daube & Comp. w Frankfurtu n. M. — w Warszawie Rajchman et Fendler Senatorska 32; w Krakowie W. Kukiński.

OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ct. od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem.

Reklamy w rubryce „Nadesłane“ 20 ct. od wiersza.

i t. d. Na tej drodze nie prędko dojdzie do utwo- rzenia „republikaniskiej prawicy.“

Po odrzuceniu znaczną większością głosów poprawki Parnella do adresu angielskiej Izby gmin, odyszał lord Salisbury wolną ręką w swej irlandzkiej polityce. Zapowiedziana broszura Gladstona o kwestii irlandzkiej wyszła już na widok publiczny. Autor twierdzi, że zaprowadzenie home-rule jest czemś zupełnie konserwatywnym. Najważniejszym szczegółem wywodów byłego premiera jest tegoż oświadczenie, że w przekonaniu jego ustawa o zakupieniu gruntów nie jest nierozdzielna od przyzwolenia na rządy autonomiczne. Broszura kończy się zaufaniem w zwycięzką przyszłość.

Lwów d. 31. sierpnia.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że wypadki na Wschodzie, ten cały dramat jednego tygodnia, pełnący dalej „kwestię wschodnią“, którą dyplomacja chciała znowu uwiezić i przytrzymać, i potoczy się ona napród, niepowstrzymana jak porządek dziejowy, wielka jak stary świat, tajemnicza jak przyszłość Europy. To tylko jeden ustęp wielkiego procesu, to tylko błyśkawica na wschodnim widnokręgu, ale z tych błyśkawic, co otwierają noc chmur i pokazują głębie horyzontu. Kto tylko myślał i zna dzieje, ten wie, że ta „kwestia wschodnia“ — „finie nad Dunajem“ i w Bałkanach się rozstrzygnie i że rozstrzygnięciu o przyszłości Europy. Ale ta część procesu dziejowego, który się rozegra na południu, ta część procesu skończyła się ważnym ustępem.

I jak daleko sięga Europa, jak daleko jest poczucie dla cywilizacji, prawa, wolności, gdzie tylko narody czują się narodami, a nie masą etniczną, miazgą z której dopiero się rodzą narody, tak daleko sięga dziś uczucie zadowolenia i radości.

Dramat bułgarski okazał dziś dowodnie, co przeciwważno, czego sobie życzyło, ale na co nie było jeszcze dowodu i próby; okazał, że jest jedno prawo rozwojowe, że jest prawo narodowości, które jest prawem postępu i cywilizacji. Bułgaria, której proces odradzania się duchowego trwa za ledwie ćwierć wieku, a polityczne odrodzenie nieledwie lat kilka, Bułgaria, której życia trzeba szukać przed wiekami, po nocy niewoli i niedoli objawia się jako naród żywy, chcący być sobą i tylko sobą. Byli pesymiści, którzy wątpili w siłę „idei narodowości“, którzy wobec zamachu szajki sprzedanych intrzygantów, wobec triumfu rubla rosyjskiego zwątpili, czy na południowym Wschodzie jest możebne samodzielne życie wolnych narodów, i widzieli już wrące niepowstrzymane fale panrosyjskiego morza, które potrzebują raz jeszcze uderzyć o Konstantynopol, i zniknie wszystko w jednym oceanie.

Więc ta próba, która przeszła Bułgarię, ten paroksyzm, to olbrzymi krok naprzód dla niej samej, to olbrzymie zadośćuczynienie dla idei narodowości, dla cywilizacji i prawa, to ogromna gwarancja dla Europy.

Nie wątpimy, że przyjdą nowe konwulsje, że Rosja „oswobodzicielka“ uczyni wszystko — *fas et nefas* — żeby dla swych światowładczych zamiarów swoich wymości bułgarską groblę i klucz Bałkanów dać kozakowi; nie wątpimy, że życie i tron Aleksandra Battenbergskiego trudno apelowałyby do „towa-

projekta nadał; on opowiadał jej jakie kroki poczynił w Paryżu w interesach domu, z którymi widział się komisantami i kupcami; wydobywał z kieszeni próbki, otrzymane od krawców i wspólne porównywały je z tem co wyrabiali u siebie, naradzając się, co jeszcze i jak da się zrobić.

Przez kilka lat, po załatwieniu tego wszystkiego, narada wieczorna bywała wyczerpaną: rachunki z tygodnia upłynionego zamknięte i program na tydzień następny zdecydowany. Ale z nadejściem ciężkich czasów sprawy nie załatwiali się już tak łatwo; wobec zmniejszającego się zbytu wyrobów trzeba było być mniej wymagającym przy sprzedaży i traktować nawet z takimi nabywcami, z jakimi dotychczas jedynie mniejsi fabrykanci, zmuszeni puszczać się na ryzyko, zawierali umowy. Rezultatem tego nowego systemu były liczne upadłości kupieckie, które ciągnęły się jedna za drugą, doprowadziły w końcu do tego, że firma Adeline, niegdysiejsza tak silnie, znalazła się w niemałym kłopotie przy uskutecznianiu wypłat terminowych.

III. Pewnej soboty, oczekując przyjazdu Adeline, całe grono zebrane było w kantorze. Mama kończyła czytanie dziennika urzędowego, Berta przeglądała książkę z rycinami, Leonia odrabiała lekcję, zadaną na poniedziałek, a naprzeciw niej pani Adeline wpisywała całe szeregi cyfr do brulionu. Od czasu do czasu przerywała sobie, aby zaglądnąć do notatek, poczem znowu ręką jej szybko przesuwawa się wzdłuż kolumn cyfrowych, zdradzając gorączkowe jakieś zniecierpliwienie.

— Czyś znalazła jaką pomyłkę w kasie, moja synowo? zapytała Mama.

— Nie.

Mama poprawiła okulary i badawczo się w nią wpatrywała.

blizkiego majątku, należącego do p. S., zemieli w mieszkaniu ekonomy. Pan K. leczy się w domu, zaś starozakonny S. A., który otrzymał ciężkie rany, przybył do Lublina na kurację.

Sport. Przedostatni dzień wyścigów konnych w Cieskim Siole był wcale niesobliwym dla sportowców z Królestwa. W wyścigu o nagrodę głównego zarządu stad rządowych „Pine Mouche” p. Grabowski całkiem niespodziewanie pobita została przez trzyletniego „Mac Mahona” z rądzowej stajni wyścigowej, podczas gdy „Arlekina” p. T. Doroszyńskiego zajął trzecie miejsce. Materialnie wszakże p. Grabowski nie poniósł przez to straty, gdyż podług prawideł dla rządowych stajni wyścigowych, takowe w razie zwycięstwa w nagrodach rządowych, nagrody nie dostają, oddając ją koniom, które za niego przyszyły. Tym sposobem „Pine Mouche” otrzymała rs. 1925, „Arlekina” rs. 300.

W następnym biegu na dystansie 2 w. 100 użnani również niespodziewanie „Giant” p. T. Doroszyńskiego pobit tak dobre konie jak „Radien” „Kin Grusta”, natomiast „Prim” p. L. Krasinskiego przyszedł czwarty i ostatni: nagroda wynosiła rs. 1000.

W wyścigu wiorstowy drugą z nagród rs. 50 przysła „Semiramis” p. L. Grabowski, „Telegraf” p. T. Doroszyńskiego w gonitwie, w której miał wcale dobre szanse, zakulał, a tem samem znalazł się *hors de combat*.

W Moskwie odbyły się pierwsze gonitwy jeźniarskie.

Wartościową nagrodę „Zasadnicza” dla dwukółek rs. 2000 wygrała „Mira” p. L. Kronenberg, drugim był „Ruler”, L. hr. Krasinskiego, który podobno stracił wiele na starcie.

Nagrodę hodowców dla koni trzyletnich wygrał „Baronet” L. hr. Krasinskiego, wszakże pościgiety walczy z „Adonidem” ks. Chilkowa.

W Carskim Siole nagrodę dla koni trzyletnich rs. 1000 wygrał „Good Devil” L. hr. Krasinskiego.

W sprawie wychodźstwa do Ameryki. Pismo z Krakowa:

„Czujność jaka organa rządowe rozwijają w przeszkadzaniu wychodźstwa do Ameryki, spowodowała agentów trudniących się werbowaniem wychodźców do obmyślenia środków, aby pod pozorem legalnym dalej swoje haniebne rzemiosło prowadzić mogli. Środkiem takim jest uzyskanie koncesji na agencję Towarzystwa żegluga do Ameryki.

Dowiaduje się z pewnego źródła, że Abraham L. z Oświęcimia, jako werbownik wychodźców już kilkakrotnie do odpowiedzialności pociągnięty i skazany, czyni we Lwowie kroki, aby pod inną, nie pod swoim skompromitowanym, imieniem, uzyskać koncesję na agencję hamburskiego Towarzystwa żegluga „Paquet Dampfschiffahrts-Gesellschaft” w Oświęcimie.

Gdyby mu się udało koncesję taką uzyskać, główne biuro werbownictwa otworzone zostanie w Oświęcimie, a niebawem filie tegoż rozgałęzią się po całej Galicji.

Zwracamy uwagę kompetentnych władz, że udzielanie takiej koncesji może się stać niebezpiecznym dla kraju. Abraham L. bawił we Lwowie dnia 23. sierpnia.

Pensje postów rosyjskich. Według dzienników petersburskich, posłowie rosyjscy w Berlinie, Wiedniu, Londynie, Paryżu i Konstantynopolu mają w r. b. pensji rocznej po 50,000 rub. w Rzymie 40,000 rub., w Atenach 20,000 rub., w Washingtonie 30,000 rub., w Kopenhadze 20,000 rub., w Teheranie 25,000 rub., w Cerynii 10,000 rub.

Wykopalska. W Kijowie przy budowie nowych filtrów dla wodociągów u podnóża Gór Włodzimierskich, znaleziono trzy kły mamuta. Jeden z zębów tego zwierzęcia przedpołowego mamuta, który był długim. Wykopalska złożona w zbiorze muzeum miejskiego, który ma być przesłany do zbiorów miejscowego uniwersytetu.

Sztuczne zęby. W jednym z grobów etruskich, który sięga 500 roku przed narodzeniem Chrystusa, znaleziono część szczęki ze sztucznymi zębami. Było przytem urządzenie, służące do przytwierdzenia trzech zębów sztucznych górnych do naturalnych. Sztuczne te zęby były wykonane z większych zębów zwierzęcych. W starym muzeum góbie znaleziono również 2 zęby naturalne, które za pomocą drutu złotego były związane z innymi zębami. Płomnowana zęba nie znaleziono, chociaż wiele było zębów zępatych.

W sprawie okólnika Giersa zamieszczonego w następującej. Korespondencja od Redakcji: „Pani Egeria v. R. we Francusko”. Dziękujemy szanownej pani serdecznie za ten znakomity wyrost fantazji, który raczyła nam przysłać w sprawie okólnika Giersa. Umieściliśmy go na czeluście naszego pisma z dnia 27. m. Mily ten produkt humoru politycznego zrobił dość wielkie wrażenie. Ktośkolwiek wzięli nawet ironję za prawdę rzeczywistości, rozpylający się obraz mglisty za fotograficzną antycypacją. Niech pani to w błęd nie wprowadza. Ma pani owszem dowód, żeś odgadła nie tylko ton podobnych skłó, ale nawet drogi i cele polityki rosyjskiej, a odgadła je instynktem kochanki, z kobiecą bystrością umysłu i dokładnością. W ten sposób odgadła pani może więcej, aniżeli może w danej chwili można było odgadnąć, stała się bowiem w swej bujnej fantazji na stanowisku Giersa. Teraz dopiero zrozumieliśmy, dlaczego padała od nas zbioru dyplomatycznej korespondencji między Rosją a Austrią, wydanego w Petersburgu przez Martensa. Widołecnie potrzebowała go pani na to, aby zebrać potrzebny materiał napisania okólnika i włożyć się w styl Giersa. Też zechcecie pani cenne to dzieło zatrzymać jako jakąś pamiątkę od wdzięcznej Redakcji.

Wycieczki oficerów pruskich. Z Aleksandrii podaje korespondent „Nowosti” następującą wiadomość: Dnia 13. b. m. około kordonu miejscowej straży pogranicznej, żołnierze straży zauważyli jakiegoś jeźdźcę ubranego po cywilnemu, który przejechał granicę. Jeździec ten nader grzecznie przywitał po rosyjsku żołnierzy, i usiłował zbliżyć się dalej. Wstrzymano go, zawrócił nazad, nie było dozwolono mu tego i przeprowadzono go z koniem do kancelarii komory, gdzie przy badaniu oświadczył, iż nazywa się Albert, jest porucznikiem 169 pułku pruskiego, i podaje na trzytygodniową kurację do Ciechocinka. Oficer ów dozwolono mu pojechać do rosyjskiej. Przy rewizji oddano mu szczegółową mapę miejscowości położonych między Toruniem i Włocławkiem, i różne notatki dotyczące kraju tutejszego. W zamian, państwo lub jakichkolwiek dowodów legitymacyjnych nie posiadał.

Po spisanie protokołu, porucznik Albert oddał swą kartę miejscowej władzy policyjnej, która dostawiła go dnia następnego do Niezawy. W uzupełnieniu opisu powyższego zdarzenia, „Nowosti” dodają, iż tegoż dnia pociągiem z Torunia przybyło do Aleksandrii trzech oficerów pruskich. Wieczorem kłedy ci panowie wracali nazad, i z urzędników komory słyszał przypadkowo,

jak konduktor pruski komunikował im wiadomość o zaarrestowaniu Alberta. Następnego zaś dnia do Aleksandrii przybyło znów dwóch oficerów pruskich, którzy zwróciwszy się do władzy miejscowej oświadczyli, iż porucznik Albert podlega cierpieniu umysłowemu, i że bez właściwego powodu przejechał granicę i t. p.

Wszystkie te okoliczności razem wzięte, wydają się korespondentowi „Nowosti” wielce podejrzane i naprowadzają go na myśl, iż przejeżdżająca konna oficer pruski do Ciechocinka, miała inny cel wcale nie kuracyjny.

Dział ekonomiczny.

Walne zgromadzenie Towarzystwa leśnego galicyjskiego. Wydział Towarzystwa rozstał już pocztą każdemu z P. T. członków zaproszenie na walne zgromadzenie wraz z programem odnosnym. Ktoś jednak z P. T. członków dotychczas nie otrzymał zaproszenia, zechce się zgłosić w tym celu do wydziału. Zarazem podaje się do wiadomości, że dyrekcja kolei żelaznych przyznała zniżenie ceny jazdy dla uczestników zebrań, a mianowicie: Kolei Karola Ludwika przysłała 33 1/2%, Czerniowiecka 33 1/2%, Węgierska (Lupkowska) 25%, tak II jak i III. klasy. Kolei państwowa zezwoliła za opłatą całego biletu III. klasy używać wagonu II. klasy; zaś za opłatą pół biletu II. klasy, wagonu III. klasy.

Przy tej sposobności wyzwa wydział ponownie wszystkich P. T. członków, chcących brać udział w walnym zgromadzeniu, by jak najwcześniej, zechcieli zawiadomić go o swoim przybyciu, aby wydział mógł przesłać członkom zgłaszającym się karty legitymacyjne kolejowej; gdyż Zarząd kolei Czerniowieckiej i Państwowej nie zgadzają się na wylegitymowanie się kartą Towarzystwa na rok 1886. Wydziałowi Wydziałowi swoje własne legitymacje do rozdzielania między uczestników zjazdu.

Co do jazdy na liniach Karola Ludwika, oznajmiamy, że za okazaniem legitymacji Towarzystwa uczestnicy kupując w Lwowie a cały bilet I. klasy, jadą w wagonie II. klasy, zaś nabywszy 1/2 biletu I. klasy, jadą III. klasą (w obu razach tam i napowrót). Nabyte przeto bilety nie oddają się na dworze we Lwowie, albowiem te same służą także i do jazdy napowrót.

Tegoroczny międzynarodowy targ zbożowy lwowski odbędzie się pod bardzo pomyślnymi dla gospodarzy naszych konstatacjami. Po sześciorgoletniej klęsce nieurodzaju i upadku ekonomicznego, który tak boleśnie odbił się na całym ruchu handlowym i spowodził byt zupełną niemal w nim stagnację, rok obecny okazał się obfitym w urodzaje, a ziarna wszystkich gatunków zboża są nadzwyczaj dorodne i piękne. Komitet Tow. gosp. zwraca uwagę pp. gospodarzy na tę szczególniej okoliczność ze względu na targ tegoroczny. Rolnicy nasi będą tu mieli sposobność pokazać obszernemu światu kupieckiemu że Galicja jest w stanie produkować ziarno tak dorodne, że może zająć miejsce pomiędzy pierwszymi na zbożowych rynkach europejskich. Rolnicy nasi powinni skorzystać z tej sposobności i obśtać targ lwowski obficie problemami dorodnego, tegorocznego ziarna, a to tembardziej, że ruch handlowy się ożywia, ceny idą w górę, widoki otwierają się, a okazanie na międzynarodowym targu lwowskim jak piękny towar produkujemy, posłuży do zwrócenia uwagi na naszą produkcję i zapewnienia jej odpowiedniej ceny i wyższego popytu nie tylko dziś, ale i na przyszłość.

Połączona w tym roku z targiem zbożowym wystawa bydła rozplodowego, będzie otwarta już na dwa dni przed targiem, d. 19. września br. i trwać będzie przez trzy dni, do 21. września r. b. włącznie. Ażeby ułatwić sprzedaż i zakupno bydła, przyprowadzonego na wystawę, postanowił komitet Tow. gosp. udzielić 25 proc. opustu od ceny zakupu najcenniejszych sztuk bydła, który to opust ma być pokryty z funduszu subwencyjnych, tak więc zakupujący bydło na wystawie otrzymają je bez uszczerbku właściciela, o jedną czwartą część poniżej rzeczywistej ceny. Okoliczność ta przyczyni się niezawodnie do ożywienia ruchu targowego na bydło rozplodowe na wystawie.

Podczas gdy targ zbożowy i wystawa chemiczna ma być, jak zwykle, w ratuszu, wystawa bydła będzie urządzona w ogrodzie pałacowym niedługo Skrzyńskich, przy placu św. Jura. Przestronne położenie parku o cieniistych alejach i rozległych trawnikach, na których staną pięknie udekorowane zabudowania na bydło, odpowiadać we wszelki sposób celowi. Obok wystawy bydła będzie urządzona wystawa maszyn i narzędzi rolniczych fabryk krajowych, tudzież wystawa ogrodnicza, która posłuży zarazem do przydobienia całego placu wystawy, z osobnym pawilonem na kwiaty i warzywa.

Dodawszy do tego, że równocześnie z targiem, mianowicie na dzień 23. września b. r., a więc zaraz na dzień następny, zwołane jest Walne Zgromadzenie Towarzystwa gosp., na które tym razem spodziewany jest zjazd całego obywatelstwa wiejskiego z okręgu naszego Towarzystwa gosp. można z wszelką wróżką pewnością, że tegoroczny targ lwowski i połączone z nim wystawy będą nader ożywione i produkcji krajowej znakomicie przyniosą korzyści.

Urodzaje w Rosji. Na zapytanie ministerstwa spraw wewnętrznych o stan urodzajów, gubernatorowie nadesłali w drodze telegraficznej do dnia 2. (14.) b. m. odpowiedzi, ogłoszone w „Głosu Urodzajowym”. W gub. warszawskiej żyto ma być pełne, lecz słomy mało; urodzaj pszenicy i jęczmienia dobry, z wyjątkiem grochu, który zniżył się owady. Rośliny okopowe w ogóle dobre, lecz buraki mniej niż średnie. Zbiór traw zły, siana mało, lecz w dobrym gatunku. — W gub. kaliskiej urodzaj ziół, o ile wnoszą można z pierwszego omiotu, zadawalający; słomy wszakże mało. Kartofle, buraki i trawy drugiego sianozdoby dobre. — W gub. Piotrkowskiej urodzaj ziół i jęczmienia mierny. — W gub. kieleckiej zbiór zboża niezadawalający; w pow. olkuskim mierny; jedno żyto obiecuje dobry omiot. Kartofle również rokują obfity urodzaj. — W gub. radomskiej urodzaj ziół i jęczmienia dobry. Trawy mierny. — W gub. lubelskiej zbiór żyta mierny, pszenicy i jęczmienia w ogóle zadawalający. W gub. siedleckiej omiot żyta mierny, pszenicy dobry. Zboża jare i rośliny okopowe zadawalające. Zbiór siana przewyższył zeszłoroczny. Gród wybił zboża w pow. włodawskim i siedleckim na 20,000 rub. — W gub. płockiej zbiór pszenicy ożimej zadawalający, żyta średni, jęczmienia, z wyjątkiem grochu, dobry. Trawy jęczmienia pierwszego sianozdoby mierny; zbiór traw sianych skąpy. Rośliny okopowe rokują zbiór obfity. — W gub. łomżyńskiej urodzaj w ogóle średni. — W gub. suwalskiej zbiór ziół i jęczmienia, jęczmienia, grochu, gryka, len, kartofle i ogrodo-

winy dobre, z wyjątkiem dwóch powiatów, gdzie są mierne. — W gub. wileńskiej, kowieńskiej i grodzieńskiej urodzaje w ogóle zadawalające, w gub. mińskiej też samo. — W gub. wołyńskiej urodzaje następujące: żyto w pow. zytomirskim zły, w pow. nowogrodzko-wołyńskim mierny, w pozostałych zadawalający. Urodzaj jęczmienia i traw w części zadawalający, w części mierny. W lipcu gród wybił zboża na 14,465 rubli. — W gub. podolskiej urodzaj ziół i traw przeważnie zadawalający. Gród wybił 20,612 dziesięcin zboża, zrzadzając strat na 523,466 rubli. — W gub. kijowskiej zbiór ziół i traw niezadawalający, jęczmienia dobry. W pow. berdyczowskim jest na odwrot. W pow. radomskim żyto pełne sporyszu. — W gub. kurlandzkiej zbiory pszenicy dobre, żyta mierny. Inne ziołiny zadawalające. — W gub. liwowskiej urodzaje mierny, jęczmienia dobre; siana mało. — W gub. estlandzkiej żyto zadawalające, jęczmienia dobre, siana brak.

Przemysł zagraniczny w Królestwie polskim. Dziennik „Świat” poświęca tej sprawie obszerny artykuł, w którym wypowiada zdanie, że „dalejsze istnienie zawiśniętego rejonu fabrycznego w obecnych warunkach nie może być dłuższe, albowiem gubi bezwarunkowo nie tylko przemysł miejscowy polski, ale oraz i rosyjski w ogóle”.

Od r. 1876, kiedy zaprowadzony został system placenia cła w złocie, zagraniczni przemysłowcy poczęli przenosić się do Królestwa i tutaj fabryki zakładają, unikając tym sposobem kosztownej opłaty celnej. Tu źródło złego — zdaniem „Świata”. Gazeta przywodzi kilka cyfr, dotyczących wytwórczości Łodzi i trójki Sossnowice, Granica, Zabkowice, poczem proponuje w konkluzji środki zapobiegawcze w następujących słowach:

„Kwestji fabrykantów zagranicznych w Królestwie Polskim dostatecznie już dojrzała. Zgubne rezultaty ich poszczególnych działań nie powinny dalej być tolerowane, nie wolno nam dawać własnym rekoma krajowego przemysłu na rzecz obcego. Dlatego oświadczamy się za następującymi środkami:

1) Zamknąć granicę dla przechodzących ją codziennie tam i z powrotem robotników zakordonowanych.

2) Idąc za przykładem Niemiec, wydzielić z rejonu nadwiślańskiego wszystkich cudzoziemców, mających jakkolwiek styczność ze sprawami i produkcją fabryk i zakładów przemysłowych.

3) Wzmocnić dozór pograniczny i w tym celu uczynić go bezpośrednio niezależnym od warszawskiego generał-gubernatora, z prawem przybierania do pomocy wojsk polowych.

4) Zamknąć fabryki cudzoziemskie w promieniu 50 wiorst od granicy wybudowane — i

5) Tymczasowo zaprowadzić dla zagranicznych fabryk w Królestwie specjalne cło wywozowe, bez którego ani jedna sztuka towaru z fabryki nie zostałaby wypuszczona”.

Sprawozdanie gospodarskie z Królestwa polskiego. Skutkiem panujących obecnie upałów, ziemia do tego stopnia stwardniała, iż rolnicy z wielką trudnością odbywać mogą orkę; na gruntach gliniastych, nieprzepuszczalnych, jest to wprost niemożliwe, gdyż ziemia stała się tam tak twarda, jak opoka.

Upały przysparzają też strat właścicielom młynów, rzeczek bowiem i strugi powysychały tak dalece, iż młyny nie mogą być czynne.

Nie tylko rolnicy zmierzliwa są posuchą panującą przez kilka tygodni z rzędu, lecz również strapieni są i ogrodnicy, gdyż drzewa w ogrodach zaczynają już usychać.

Co się tyczy jęczmienia i ogrodnictwa, to deszcz nie pomógł im nawet wiele, kapuś bowiem dawno już liści się, ogórki zaś, pomimo iż nie dosięgły swojej zwykłej obfitości, dawno już są zjedzone lub zakonserwowane na potrzeby kulinarne.

Najdalej za tydzień przystąpi do zbioru pszenicy, ten jednak w r. b. uważają powszechnie za zupełnie chybiony.

Również i siano pierwszej jakości nie odznaczało się ani obfitością, ani dobrocią.

Żniwo we Francji. Zbiory tegoroczne wypadły we Francji gorzej niż w roku ubiegłym i należały do najgorszych w ciągu ostatniego dziesięciolecia. Pod względem jakości siana plan wypadł bardzo niekorzystnie. Zboże zbierano w stanie wilgotnym, a cena zboża tegorocznego jest dziś z tego powodu o trzy franki niższa od ceny zboża tegorocznego. Zbiór pszenicy oceniał w tym roku na 95 do 98 milionów hektolitrów, tak, iż 7 do 10 milionów hektolitrów musi Francja zakupić za granicą.

Handel herbaciany i jego konsumcja. Do 1870 r. były Chiny wyłącznym producentem herbaty. Teraz rywalizują z nią Japonia, Jawa, Ceylon i Indie wschodnie. W międzynarodowym handlu herbatą gra Anglia pierwszorzędna rolę, bo udział jej wynosi 66 proc., podczas gdy np. Stany Zjednoczone doprowadziły zaledwie do 20 proc. Na Rosję przypada z ogólnej ilości herbaty 9 proc., na Niderlandy 2 proc., resztą zaś, tj. 3 proc. dzielą się pozostałe inne kraje Europy. Tak więc, chcąc przedstawić fluktuację handlu herbatą, wystarczy wykażać te fazy, jakie on przechodził w Anglii. W przeciągu lat 41 podniósł się tam konsumpcja herbaty o 334 proc., to znaczy, wzrosła przeciętnie co roku o 8 proc.

Wykazuje to następująca tabliczka:

Importowano do Anglii herbaty	1843	1853	1863	1873	1883
ogółem	40	58	85	132	170
w porównaniu z poprzednim rokiem	1843	1853	1863	1873	1883
absolutnie	—	+ 18,	+ 26,	+ 46,	+ 39,
procent	—	+ 45,	+ 44,	+ 44,	+ 28,

Ostatnie notowania produktów z d. 1. września 1886.

Lwów pszenica 7.80 do 8.15, żyto 5.90 do 6.10, jęczmień 5.70 do 7.50 owies 5.50 do —, groch 6. — do 10. —, wyka — do —, rzepak 9. — do 9.15, linianka — do —, koniuzyna czerw. 44. — do 48. —, koniuzyna biała — do —, koniuzyna szwedzka — do —.

Tarnopol pszenica 7.75 do 8.15, żyto 5.75 do 6. —, jęczmień 5.50 do 7. —, owies 5.50 do 6. —, groch 6. — do 9.50, wyka 6. — do 7. —, rzepak 9. — do 9.15, linianka — do —, koniuzyna czerw. 42. — do 48. —, koniuzyna biała 45. — do 55. —, koniuzyna szwedzka 25. — do 30. —.

Podwołoczyska, pszenica 7.60 do 8. —, żyto 5.75 do 5.85, jęczmień 5.25 do 6.50, owies — do —, groch 6. — do 8.50, wyka — do —, rzepak 8.90 do 9. —, linianka — do —, koniuzyna czerwona 40 — do 45. —, koniuzyna biała 45. — do 55. —, koniuzyna szwedzka 25. — do 30. —.

Jarosław, pszenica 8. — do 8.50, żyto 6. — do 6.35, jęczmień 6. — do 7.50, owies 5.25 do —, groch 0. — do —, wyka — do —, rzepak 9.10 do 9.25, linianka — do —, koniuzyna czerwona 45. — do 50. —, koniuzyna biała 45. — do 55. —, koniuzyna szwedzka 25. — do 30. —.

Ożarów, pszenica 5.50 do 6.50, owies 4.80 do 5. —, żyto 5.85, jęczmień 5.50 do 6.50, owies 4.80 do 5. —, groch 6. — do 8.50, wyka — do —, rzepak 9. — do 9.10, linianka — do —, koniuzyna czerw. — do 9.10, koniuzyna biała — do —, koniuzyna szwedzka — do —.

Wszystko za 100 kilo netto bez worka. Okowita za 1000 litr. przel. loco Lwów 26. — do 26.75. Stary chmiel za 56 kilo loco Lwów 10. — do 20. —, nominalnie. Nowy chmiel od 60. — do 70. — zlr. za 56 kilo.

Uspobienione ożywione, pomimo niższych notowań

Telegramy targowe z dnia 31. sierpnia:
Wiedeń d. 30. sierpnia. Pszenica na 100 kilo — zlr. do — zł. żyto — do — zł. Okowita 27. — do 27.25 zł.
Budapeszt d. 30. sierpnia. Pszenica na 100 kilo na jebień 871 zł. do 873 zł.; rzepak od — do — zł. do — zł.

Berlin d. 30. sierpnia. Pszenica sółta na mies. sierpień 156.50 m.; żyto — m.; spirytus 39.30 m.; olej rzepakowy — m.

Paryż d. 30. sierpnia. Pszenica na 159 kilo 50. — fr.; olej rzepakowy — fr.; spirytus — fr.

Nafta. Wiedeń — zł. do — zł. Brama loco 6.20, Hamburg loco 6.10, na sierp. 6.10, na sierpień-gruź. 6.30, Antwerpia na sierp. 15. —, Nowy-York 6. —, Filadelfia 6. —.

Wiedeń d. 30. sierpnia. Na dzisiejszy targ przywieziono wółw węgierskich 938, wółw galicyjskich 1616, wółw niemieckich 859, razem 3413 sztuk.

Płacono za woły węgierskie 55 do 57, osobliwe 58 do 59, woły galicyjskie od 55. — do 58, osobliwe 59 do 61. —, za woły niemieckie 56 do 60, osobliwe do 63 za 100 kilo mięsa.

Woły paszowe węgierskie płacono od 46 do 51 zł., galicyjskie od 55 do 58 zł. za 100 kilo mięsa.

Do Pressburga przypędzono na targ dzisiejszy 1604 sztuk wółw.

Wilhelm Amirowicz & Schels.

Telegramy „Gazety Narodowej”.

Wiedeń d. 1. września. *Fremdenblatt* pisze: Artykuł *Norddeutsche Zig.* w sprawie bułgarskiej daje dziennikom sposobność do snucia różnorodnych wniosków. Stosownie z wywodów tego artykułu podniesiono, że interes Rosji bliżej dotyka Austro-Węgry, niżeli sytuacja w Bułgarii. Jeżeli jednak ktoś z tego chce wynioskować, że wielokrotnie powtarzane twierdzenie, jakoby pomiędzy Rosją i Austro-Węgrami istniało porozumienie co do podziału sfer interesów na półwyspie Bałkańskim, to musimy twierdzenie to nazwać nieprawdziwym.

Berlin d. 1. września. *Norddeutsche Zig.* twierdzi, że Niemcy nie mają w Bułgarii żadnego interesu. Konieczność naszych zbrojeń wchodzić z Francji, gdzie ciągle podnoszą się zbrojeń. Jedynie Francja odpowiedzialna jest za położenie w środkowej Europie.

Berlin d. 1. września. *Norddeutsche Zeitung* zwraca uwagę na entuzjastyczne przyjęcie księcia Aleksandra w Polsce, i wnosi z tego, że w osobie księcia jest coś niebezpiecznego dla Niemiec. Wyraża zarazem nadzieję, że entuzjazm Polaków przyczyni się do tego, że wolnomyślni ultramontani i zwolennicy księcia staną w właściwym świetle. Tak jak podczas ostatniej sesji Reichstagu wystąpili jako zagorzali nieprzyjaciele państwa i wtenasze stanęli po stronie szczepu, który dążył do rozsadzenia Prus i Niemiec, tak samo stanęli teraz po stronie księcia Aleksandra, ażeby nasz przyjacielski stosunek do Rosji zniweczył — i wywołał niebezpieczeństwo dla Niemiec.

Bukareszt d. 1. września. Bawiacym tutaj wychodźcom bułgarskim wskazano, żeby sobie obrali miejsce pobytu gdzie zechcą, prócz w dystryktach nadnaddunajskich. Motywowano krok ten zupełną neutralną zachowaniem się Rumunii wobec Bułgarii w sprawie wypadków, które zażyły w zaprzęgniętej z Rumelią Bułgarii. Przybył tu bułgarski minister spraw zagranicznych Naczewicz.

Moskwa d. 1. września. *Moskiewskie Wiedomości* zapytują się, czy Rosja przyjaźni swoich, sprawców patriotycznego ruchu w Bułgarii opuści. Cała Bułgaria musi zostać stronniestwem rosyjskiem. Rosja stworzyła Bułgarię, rosyjską krwią stworzona Bułgaria może tylko w związku z Rosją pod jej ochroną egzystować. Prawa księcia zależą tylko od spełnienia obowiązków księcia wobec cara. Artykuł kończy, że trudno obronić ich uczuciu boleści, ale spodziewa się, że się wszystko pomyślnie wyjaśni, to co dziś oburza może się w błogosławieństwo obrócić.

Konstantynopol d. 31. sierpnia. „Ajencia Havasa” donosi o pogłosce, jakoby ks. Aleksander po zupełnym przywróceniu swoich rządów chciał dobrowolnie abdykować.

Tymowa d. 31. sierpnia. Wczoraj wieczór przed rezydencją księcia odbyła się wielka owa. Inspektor dystryktu szkół Kitanowicz miał przemowę do księcia, dziękował imieniem ludności za jego powrót, domagał się kary śmierci dla zdradcy. Dzisiaj odbył książę rewję garnizonu, i odejść dalej do Eleny, na drodze do Filipopolu. Jest pogłoska że major Grujew i kapitan Benderow dziś tutaj pod eskortą przybyć mają, ażeby stanąć przed sądem wojskowym.

Paryż d. 1. września. Na bankiecie danym w ratuszu na cześć chemika Chevreula, który obchodzi stoletnią rocznicę swoich urodzin, (od 1822 jest czynnym członkiem Akademii), brało udział 350 osób. Floquet i Goblet wznosili toasty na cześć ludzi. Przed gmachem ministerstwa wojny wzniosły dumy okrzyki na cześć generała Boulanger i armii.

Petersburg d. 1. września. *Journal de St. Petersb.* pisze: Jeśli deszcze z Bułgarii stwierdzą, że książę Aleksander odbywa podróż z powrotem do stolicy, to z drugiej strony nie mogą one zataić zamieszania, które panują w kraju i wśród armii. Potrzeboby też do tego wielkiego optymizmu — którego my nie umiemy udawać — aby wierzyć w to, że z przybyciem księcia do stolicy bułgarskiej, nastąpi jakiegokolwiek roz rozwiązanie kwestji, i że wszystko powróci do dawnego porządku. Choroba zjawia się daleko prędzej, nim ją lekarstwem można uśmierzyć. Łatwo pojąć niecierpliwość chorego i tych, którzy się jego stanem interesują, ale niecierpliwość nie przyspiesza uleczenia, dlatego rozsądną jest rzecz uzbroić się w cierpliwość.

Nowoje Wremia potwierdza wiadomość, że książę Dothoruki nie wyjeżdża do Bułgarii.

Przyjechali do Lwowa d. 1. września.

Hotel ZORZA: Książę J. Puzyra z Rosji, dr. W. Jaroszyński z Wiednia, B. Rohosiński z Wolynia, F. hr. Fredro z Podlaski, M. Golewski z Pragi, J. Koegl z Wiednia, K. Maxner z Budapesztu, A. Sitt z Hamburga.

Hotel FRANOUZKI: W. Bańkowski z Brodów, S. Bańkowski z Rohatyna, L. hr. Oigala z

Isapasa, dr. A. Krzysztalowiec z Doliny, C. Kuczewski z Lublina, J. Bernlochner z Wiednia, M. Saller z Czerniowiec.

Hotel EUROPEJSKI: A. Zietarski z Raby, T. Gałkowski z Stankowa, E. Boesch z Wiednia, W. Ronka z Pieniaki, S. Komornicki z Zawadki.

Hotel ANGIELSKI: Ks. F. A. Symon z Petersburga, W. Borzemski z Kniessłowa, Z. Dzienkowski z Zbaraża, dr. J. Mandyczewski z Stanisławowa.

Hotel KRAKOWSKI: M. Marynowski z Hrebenno, A. Muszkiel z Żółkwi, F. Leszczyński z Stanisławowa, S. Rubczyński z Truskawca, A. Podwyszyński z Rosji.

Wiadomości giełdowe.

